

megen Forb, der behøves til f. Ex. at holde 6 Røer og 2 a 3 Heste paa, det er noget Bestemt. Naar man nu kunde enes om denne eller en lignende Størrelse, og Kommissionen afgiver sit Skjøn paa hvert enkelt Sted og siger: Dette anlage vi som passende til et saadant Kreaturhold, og Kisten kan afhændes, saasynes mig, at et saadant Skjøn burde saa omtrentlig være det Afgjørende, saa at ikke den til en vis Tid værende Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet, hvis Mening eller personlige Opfattelse af dette Forhold man jo ikke forud kan kjende, kunde drage Grændsen efter eget Lykke.

Hvad endvidere det meget omstridte Spørgsmaal om Kirkens Eiendomsret angaaer, da er det en noget vanskelig Sag at behandle, og jeg skal ikke videre, i alt Fald ikke nu, indlade mig derpaa, og jeg skal kun erklære mig for deres Mening, der ikke kunne skjønne, at Kirken har denne Eiendomsret. Jeg kan ikke indsee det Berettigede i, at de geistlige Embedsmænd mere end andre Statsembedsmænd skulle see sig saastift fikrede mod Tidernes mulige Omvæltning. Saa trange Tider kunne komme — jeg haaber ikke, at det skal skee; men hvem borger derfor, vi have seet dem før — at alle Statens Borgere tilfammen kunne behøve at lægge deres Skuldre ind under Byrden, og hvorfor skulle da de geistlige Embedsmænd alene staae uberørte af det ellers almindelige Tryk. Om Krig eller andre Ulykker skulde ramme, saa Landets Lærv maatte fordrø, at der opdrives Midler, hvor de findes, om Nødvendigheden skulde byde at nedsette de øvrige Statsembedsmænds Løn, kan jeg ikke indsee det Berettigede i, at de geistlige Embedsmænd skulle danne en Undtagelse i saa Henseende.

Der er endnu flere vigtige Punkter, som jeg dog ikke paa dette Trin af Sagen skal berøre, jeg vil blot ønske det vigtige Lovforslag, her foreligger, al den Lykke paa dets Veie, som det kan tilkomme ifølge dets store Vigtighed.

Ansvar: Jeg har været noget i Tvivl om, om det var rigtigt at tage Ordet, efterat denne Sags første Behandling allerede var saa langt fremskreden, at vi nu behandle den paa tredie Dag, og jeg vilde udentvivl ogsaa, som

jeg helst ønskede, have ladet være at tage Ordet i denne Sag, dersom der ikke igaar var faldet. Ytringer her i Salen, som jeg ikke troer godt at kunne lade staae hen uden ialtfald at undergive dem en noget nærmere Prøvelse. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen) yttrede i sin Omtale af Lovforslaget, at ligesom der ved de juridiske Embedsmænds Lønningsforandring var opfyldt et almindeligt Folkeønske, saaledes var ogsaa denne Forandring et almindeligt Folkeønske, hvis Opfyldelse det vilde være meget kjær at kunne see imøde. Ved denne Parallellisering af disse to Lovforslag er jeg kommen til at tænke paa, hvori da dette almindelige Folkeønske kunde være begrundet, og det er naturligt, idet man selv har opstillet Parallelen, at man søger deraf at uddrage sin Slutning. Naar man seer hen til Loven om de juridiske Embedsmænds Lønningsforandring, troer jeg, at det allerede nu vil være klart, at den Rytte, som deraf skulde fremstaae for Befolkningen, er temmelig problematisk. Det kan være, og jeg hører til dem, der troe det, at Rytten for de juridiske Embedsmænd er ikke ganske ringe, men at der skulde egentlig være fremkommen nogen stor Rytte for Befolkningen, troer jeg ikke. Sportlerne vedblive som hidtil at udredes og at udredes paa samme Maade; om der maaskee sportuleres noget skaansommere, fordi Sportlerne ikke gaae i den enkelte Embedsmænds Lomme, men i Statskassen, skal jeg ikke kunne sælde nogen Dom over, men jeg hører til dem, som ikke ere tilbøjelige til at troe Sligt; Saameget synes mig klart, at denne Reform ikke har baaret Frugter for Befolkningen. Skulde det nu være lignende Betragtninger, som have gjort sig gjældende ved at fremkalde dette almindelige Folkeønske? De Betragtninger, som jeg troer have staaet bagved Ønsket om de juridiske Embedsmænds faste Sagering, have vistnok væsentlig bestaaet deri, at man har gjort sig noget overdrevne Forestillinger om den reelle Indtægt for disse Embeder. Skulde det nu være, at lignende Forestillinger have gjort sig gjældende om Præstekaldenes Indtægter, kan jeg dog nok foreslå mig, at noget Saadant kan have sin Begrundelse. Vi see af de Lister, der ere os meddeelte, at der gives Embeder,